

**Jak wyjaśnić obraz? : metodologiczne tropy historii sztuki w epoce
Ernsta H. Gombricha / Stanisław Czekalski. – Poznań, 2022**

Spis treści

Wstęp	
Historia sztuki na tropie metody	7
Rozdział I	
Od dzieła do obrazu. Restytucyjny paradygmat wyjaśnień historii sztuki w analizie Jacques'a Derridy	27
Rozdział II	
Obraz jako dowód w sprawie ducha obiektywnego	53
1. Historyczne wyjaśnianie sztuki na drodze interpretacji: metoda hermeneutyczna Wilhelma Diltheya	53
2. Struktura stylu dzieła sztuki w ujęciu Heinricha Wölfflina	70
3. Zagadkowość obrazu w ikonologii Aby'ego Warburga i Erwina Panofsky'ego	80
Rozdział III	
Projekt ikonologii dedukcyjnej Ernsta H. Gombricha	107
1. Dedukcjonizm i teoria funkcji symbolicznej obrazu	108
2. <i>Aims and Limits of Iconology</i> . w stronę hermeneutyki walidacyjnej i dedukcji detektywistycznej	132
3. Obraz jako dowód w sprawie swojego znaczenia	145
4. Podsumowanie: iluzje dedukcji i ikonograficzny redukcjonizm	165
Rozdział IV	
Demaskowanie symbolizmu wizualnej formy - między interpretacją a intencją	173
1. Wokół koncepcji „zamaskowanego symbolizmu”	173
2. Hermeneutyka historyczno-artystyczna Oskara Bätschmanna, czyli powrót Sherlocka Holmesa	192
3. Michael Baxandall i jego metoda historycznej eksplanacji obrazów: nieoczekiwany powrót ducha obiektywnego	227
Rozdział V	
W stronę pluralizmu interpretacji	258
1. Obraz w dialogu ze spojrzeniem i kontekstem	258
2. Metodologia narratywistyczna, czyli pochwała wyobraźni Herkulesa Poirota	298
3. Sherlock Holmes przybywa za późno	322

Rozdział VI	
Alternatywny trop: jak wyjaśnić zrozumiałość obrazu?	326
1. Między hermeneutyką ducha obiektywnego a psychologią postaci	326
2. Krytyczna metodologia Hansa-Georga Gadamera: dlaczego obrazów nie można wyjaśnić	349
3. Dzieje efektywne hermeneutyki Gadamera w obszarze teorii interpretacji obrazów	363
Zakończenie	
Sytuacyjność widzenia i pozornie zależna mowa obrazu w refleksji narratologicznej Mieke Bal. Między metodologią a etyką	389
Wybrana bibliografia	411
Indeks nazwisk	419
Spis ilustracji	425
Summary	
How to explain a picture? Methodological clues in art history in the epoch of Ernst H. Gombrich	427

oprac. BPK